

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶ

ԿԱՅՔ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

**ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ**

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարին կից, խորհրդակցական կարգով գործող
ՀՀԶԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Ռուբիկ Սարգսյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 29.11.2016թ. թիվ 14
որոշմամբ

(նիստի ամսաթիվը)

ԿԱՅՔ 2016թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն	3
1. Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում	5
2. Համայնքի տեսլականի, ռազմավարության և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում	15
3. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում	17
4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծում, գնահատում և կանխատեսում	19
5. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում	24
Եզրափակում	45
Հավելված 1. Համայնքի հիմնական ցուցանիշների սահմանում և գնահատում	47

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Արագածոտն մարզի Կայք գյուղական համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (ՀԶԲԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով <Տեղական ինքնակառավարման մասին> ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի) իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶԲ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

ՀԶԲ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքը և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը):

Ելնելով այն իրողությունից, որ համայնքը փոքր է իր բնակչության թվաքանակով և ֆինանսական կարողություններով, համայնքի ՏԻՄ-երն ի վիճակի չեն իրականացնել օրենքով իրենց վերապահված լիազորություններն ամբողջ ծավալով և բոլոր ոլորտներում: Այդ պատճառով սույն ՀԶԲ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԲ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶԲ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶԲ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող խորհրդակցական մարմինը՝ ՀԶԲ-ի կառավարման հանձնաժողովը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային գործողության մեջ դրված զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԲ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՀԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀԶՀԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀԶՀԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՀԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, ռազմավարությունը և սույն ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՀԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք չորս տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, գործողությունները և միջոցառումները:

ՀԶՀԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք չորս տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀԶՀԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀԶՀԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք չորս տարիների:

ՀԶՀԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրն՝ ըստ տարիների:

ՀԶՀԾ-ի եզրափակումում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ՝ ՀԶՀԾ-ի իրականացման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), վերահսկման և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման, ՀԶՀԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

Կայք գյուղը հիմնադրվել է 1828 թվականին: Գյուղի բնակիչները հիմնականում նախկին մշեցի են:

Գյուղը գտնվում է Ապարան քաղաքի հարեվանությամբ, ծովի մակերևույթից 2050 մ բարձրության վրա: Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են չորային տարիները, որից հիմնականում տուժում են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 809,2 հա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 60 կմ, մարզկենտրոնից՝ 30 կմ, տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 1 կմ: Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Ապարան քաղաքային, Լուսազյուզ, Սարալանջ, Վարդենիս գյուղական համայնքներին:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 630 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 323 և կանայք՝ 307: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան - 35 մարդ
- 7-17 տարեկան - 71 մարդ
- 18-63 տարեկան - 426 մարդ
- 64 և ավելի տարեկան - 98 մարդ
- կենսաթոշակառուների թիվը - 98 , այդ թվում տարիքային և աշխատանքային թոշակառուներ՝ 78 մարդ, մանկուց հաշմանդամներ՝ 6 մարդ
- հաշմանդամներ - 20 մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ - 3 մարդ
- աշխատունակներ - 400 մարդ
- զբաղվածներ - 68 մարդ
- գործազուրկներ - գրանցված՝ 0 մարդ, չգրանցված՝ 167 մարդ
- տնային տնտեսությունների թիվը - 170
- ընտանիքների թիվը - 210
- ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքների թիվը - 24 , այդ թվում նպաստառու ընտանիքների թիվը - 24:

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2012թ. սեպտեմբերին կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում ընտրվել են համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 5 անդամներից, և համայնքի ղեկավարը, որը կազմավորել է համայնքի աշխատակազմը՝ բաղկացած 7 աշխատակիցներից: Ստորև

բերվում է համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատակիցների հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը՝

- համայնքի ղեկավար -	1 միավոր, 182,0 հազ. դրամ
- համայնքի աշխատակազմի քարտուղար -	1 միավոր, 112,0 հազ. դրամ
- առաջատար մասնագետ - հաշվապահ -	1 միավոր, 100,0 հազ. դրամ
- առաջատար մասնագետ -	1 միավոր, 100,0 հազ. դրամ
- հավաքարար -	0,5 միավոր 44,7 հազ. Դրամ
- գրադարանավար	0,5 միավոր 44,7 հազ. Դրամ
- խմելու ջրի սպասարկման մասնագետ	1 միավոր, 77,0հազ. դրամ
Ընդամենը ամսական գումարը -	6 միավոր, 660,4 հազ. դրամ

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ: Ներկայումս համայնքի սեփականություն համարվող գույքն ունի հետևյալ ցանկն ու վիճակը (աղյուսակ 1)՝

- համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը և բուժկետը,
- ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ՝ խմելու ջրի ջրատար, որոնք ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք,
- ներհամայնքային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, որոնք ունեն բարեկարգման և/կամ ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատներ՝ 1 հատ, գերեզմանատներն ունեն ցանկապատման կարիք,

Աղյուսակ 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Ոռոգման ջրագծի կառուցում	Գ. Կայք		4.0 կմ	վատ	վերանորոգում	
2.	Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ	գ. Կայք		3,0 կմ	վատ	ասֆալտապատման	
3.	Ներհամայնքային փողոցներ	գ. Կայք		6,0 կմ	վատ	բարեկարգման	
4.	Գերեզմանատուն	գ. Կայք		1 հատ	բավարար	ցանկապատման	

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքում կան արտադրական 1 ձեռնարկություն՝

- «Ապարանի պանրի գործարան» ՓԲԸ, զբաղվում է կաթնամթերքի վերամշակմամբ, աշխատողների թիվը՝ 16,

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր (գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն):

Համայնքի բնակչությունը խմելու ջուրը ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված ծորակներից: Խմելու ջրով ապահովված են նաև համայնքի դպրոցը

Համայնքը ապահովված է բնական գազով

Համայնքում աղբահանությունն իրականացվում է մասնակիորեն՝ ամիսը մեկ անգամ, համայնքի սուղ միջոցներով: Համայնքը չունի աղբատար մեքենա, առանձին հատկացված աղբավայր, որն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի մաքրության, գեղատեսիլ բնության վրա:

Համայնքում կան 1 գերեզմանատուն, ցանկապատված չէ

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում բազմաբնակարան բնակելի շենքեր չկան, իսկ բնակելի առանձնատների քանակը 133 է, որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է մոտ 10600 քմ: Առանձնատների մեծ մասը վերանորոգման կարիք ունի, իսկ նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում:

1.8 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

- Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 809,2 հա, այդ թվում՝
- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 578,02 հա,
 - բնակելի ֆոնդի հողեր – 45,79 հա,
 - անտառային և ջրային ֆոնդերի հողեր – 162,33 հա,
 - արդյունաբերական նշանակության հողեր – 5,83 հա,
 - էներգետիկայի ենթակառուցվածքների հողեր – 7,46 հա:

1991թ. հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհմանը մասնակցել են համայնքի բոլոր 170 տնային տնտեսությունների 220 ընտանիքները: Համայնքի սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել է 1,1 հա, այդ թվում 0,6 հա-ը՝ վարելահող (տնամերձի հետ միասին), 0,5 հա-ը՝ խոտհարք:

Համայնքի սեփականություն համարվող հողերը կազմում են 302,7 հա, որոնցից 64,7 հա վարելահողերը 25 տարով տրվել է վարձակալության

1.9 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը: Սակայն, դրա հետագա զարգացման համար համայնքում խոտհարքների տարածքները չեն բավականացնում, այդ պատճառով համայնքի վարելահողերն աստիճանաբար վերածվում են խոտհարքների կամ բնակչությունն անասնակերի մի մասը ստիպված է լինում գնել հարևան համայնքներից:

2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը կազմել է 358, այդ թվում կով՝ 227, իսկ մանր եղջերավոր անասունների քանակը՝ 184, այդ թվում ոչխար՝ 159: Համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն պահում է նաև որոշ քանակության թռչուններ, առավելապես՝ հավեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար: Համայնքի մի քանի տնային տնտեսություններ հաջողությամբ զբաղվում են նաև մեղվապահությամբ:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր: Համայնքի բնակիչներն իրենց տնամերձերում աճեցնում են նաև կարտոֆիլ, բանջարաբուստանային կուլտուրաներ՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում

1.10 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Ապարանի անտառտնտեսության կողմից:

Համայնքում աղբավայր չունենալը մեծապես վնասում է բնությանը: Համայնքի տնային տնտեսություններն իրենց արտադրած կենցաղային աղբն անթույլատրելիորեն թափում են այնտեղ, որտեղ հարմար են գտնում: Այդ ուղղությամբ պետք է լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից: Համայնքն իր ուժերով ի վիճակի չէ լուծելու աղբավայրի հարցը և աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպումը, այդ ուղղությամբ անհրաժեշտ է ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ:

1.11 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 6 կմ, որից մայրուղուց մինչև գյուղ 1 կմ-ոց ճանապարհը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով ասֆալտապատման աշխատանքներ: Մնացած 5 կմ-ոց մասը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման: Ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ, արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգ:

Համայնքի տարածքում տեղակայված են ճանապարհային երթևեկության նշաններ: Համայնքում կան նաև մասնավոր 7 տրակտոր, որից 1-ը թրթուրավոր է, իսկ 6-ը՝ անիվավոր:

Համայնքի տարածքում կա նաև 1 փոքր կամրջակ, որը գտնվում է համայնքով անցնող գետակի վրա:

1.12 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում է առևտրի 1 կետ, որը հիմնականում զբաղվում է սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Այն հաշվառված եէ պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում է համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջեին՝ գործունեության թույլտվության համար: Առևտրի այդ կետը տեղակայված է առևտրով զբաղվողի բնակչի առանձնատանը:

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 43 աշակերտ: Համայնքից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազում է: Դպրոցում աշխատում են 25 աշխատող, որոնցից 17-ը մանկավարժ են: Դպրոցի

շենքը վերանորոգված է և ներկայում գտնվում է բարվոք վիճակում: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է գազով

1.14 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքը մշակույթի տուն չունի, Ներկայումս մշակութային կյանքը համայնքում անբավարար վիճակում է: Մշակույթի տան բացակայությունն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում նաև երիտասարդների հետ տարվող աշխատանքներում: Մի խոսքով, մշակույթի տան նոր շենքի կառուցումն օդ ու ջրի պես անհրաժեշտ է համայնքին, այս հարցում ակնկալվում է ՀՀ կառավարության աջակցությունը:

Համայնքի գրադարանը տեղակայված է դպրոցի շենքի 1-ին հարկում, ունի մոտ 5000 կտոր գիրք: Գրադարանավարի աշխատանքն իրականացնում է համայնքի աշխատակազմի գրադարանավարը:

Մեկ ուրիշ գրադարան գործում է նաև համայնքի միջնակարգ դպրոցում՝ 2700 կտոր գրքային ֆոնդով: Այդ գրադարանի պայմանները նույնպես բավարար են:

1.15 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքում գործում է բուժկետ՝ Ապարան քաղաքի առողջության կենտրոնի ենթակայությամբ, 1 աշխատողով: Բուժկետը տեղակայված է համայնքի վարչական շենքում, բարվոք վիճակում է, առաջին բուժօգնության պարագաներով:

Համայնքի միջնակարգ դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը՝ ֆուտբոլի դաշտով, որոնցից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև համայնքի երիտասարդները:

1.16 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքի դպրոցի բակային տարածքում գործում է խաղահրապարակը, այն հիմնականում ծառայում է աշակերտների, ինչպես նաև այդ թաղամասում բնակվող երեխաներին: Այդ խաղահրապարակը վերանորոգվել և ցանկապատվել է նորից համայնքի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ապարանի տարածաշրջանային գրասենյակի համատեղ ուժերով:

1.17 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 400 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից աշխատանքով զբաղված են 68-ը, մնացած 332-ն աշխատանք չունեն, քանի որ համայնքի բնակիչները հիմնականում հողերի սեփականատերեր են և, ՀՀ օրենսդրության համաձայն, չեն կարող համարվել գործազուրկ:

Համայնքի մոտ 220 ընտանիքներից 24-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են

ստանում է 33 ընտանիքները (ընդհանուրի 16.5%-ը): Համայնքում բնակվում են նաև մոտ 20 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 3 երեխա:

Համայնքի բնակիչներին շոշափելի սոցիալական ծառայություններ մատուցվում են հիմնականում Ապարանի տարածաշրջանային ՄՕՏԳ-ի, գյուղապետարանի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ապարանի տարածաշրջանային գրասենյակի կողմից:

1.18 ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Հատկապես վերջին 2-3 տարիների ընթացքում նկատվել է որոշակի դրական տեղաշարժ համայնքի ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում, ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մյուս կողմից, համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հասարակական հանրօգուտ աշխատանքներին ու միջոցառումներին: Համայնքի դպրոցում կամ գյուղապետարանում տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը (համայնքի ղեկավարը և ավագանու անդամները) և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ:

համայնքը չունի տեղեկատվության տարածման ժամանակակից միջոցներ (թերթ, համացանցային կայք, տեղական հեռուստատեսություն և այլն): Համայնքում մշակույթի տան բացակայությունը մեծապես խոչընդոտում է հանրային հավաքների ու միջոցառումների կազմակերպմանը, բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.19 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքում աղետների (բնածին և տեխնածին) ռիսկի կառավարման ոլորտը մինչև հիմա տարերային բնույթ է կրել, ներկայումս այն սաղմնային վիճակում է: Չնայած համայնքի ՏԻՄ-երի շահագրգռվածությանը և պատրաստակամությանը, նրանք առայժմ չունեն որևէ համագործակցություն աղետների ռիսկի նվազեցման մարզային համապատասխան մարմինների հետ: Դա է պատճառը, որ համայնքում առայժմ չի իրականացվել տեղական մակարդակում խոցելիության և կարողությունների որևէ գնահատում, որի հիման վրա հնարավոր կլինեք պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ:

1.20 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող արտադրական 1 ձեռնարկության, որը զբաղվում են կաթի վերամշակմամբ, և առևտրի 1 մանր կետի գործունեությամբ, որոնց հետ ՏԻՄ-երը մշտապես պաշտպանում են լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, մինևույն է, համայնքում բիզնեսի զարգացման վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Ամփոփելով, համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են **հավելված 1**-ում: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա՝ կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայում առկա **ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները**: Դրանք են՝

- համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,
- համայնքը չունի, մշակույթի տուն,
- համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ,
- համայնքը չունի աղբավայր և աղբատար մեքենա, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազա և ֆինանսական հնարավորություններ,
- ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, չունեն արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգ,
- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ռոտզման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ չեն մշակվում, դրանք աստիճանաբար վեր են ածվում խոտհարքների, իսկ վերջիններիս տարածքները չեն բավականացնում համայնքում անասնապահության հետագա զարգացման համար,
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու,
- համայնքի գյուղապետարանը չունի ջեռուցման համակարգ, որի պատճառով ձմռանը ստիպված են տաքացնել էլեկտրո վառարանների միջոցով,
- համայնքի գերեզմանատունը ցանկապատված չէ,
- համայնքից տարեցտարի արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների, թվերի վրա, որոնք վերջին տարիներին անընդհատ նվազում են՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով հանդերձ,
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ ¼-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք:

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ քառամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶՀԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը (մոտիկությունը մարզկենտրոն Աշտարակին, տարածաշրջանային կենտրոն Ապարանին, հանրապետական նշանակության Երեվան-Ապարան ճանապարհին)
- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղատեսիլ բնությունը
- Բնակավայրին հարակից անտառամերձ գոտու առկայությունը
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի գործելը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Համայնքում արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգի բացակայությունը
- Մշակույթի տան բացակայությունը
- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ոչ բավարար վիճակը
- Ջրահեռացման ներհամայնքային կենտրոնացված համակարգի բացակայությունը
- Համայնքում աղբահանության կազմակերպման փոքր մասշտաբը և ցածր մակարդակը
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի բացակայությունը
- Խոտհարքների չափաբաժնի պակաս լինելը և վարելահողերի չմշակելը
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ քանակը
- Համայնքի գերեզմանատան չցանկապատված լինելը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը, բոլոր այդ համայնքներում պատշաճ մակարդակով

կազմակերպել աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը

- Մշակույթի տան կառուցումն ու շահագործումը մեծապես կնպաստի համայնքի մշակութային կյանքի ակտիվացմանը, երիտասարդների հետ նպատակային աշխատանքների կազմակերպմանը և իրականացմանը, երեխաներին արտադպրոցական դաստիարակության խմբակներում ներգրավմանը

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի մաշվածության պատճառով համայնքում սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգը
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը, մասնավորապես՝ մանկապարտեզի և միջնակարգ դպրոցի հետագա լիարժեք գործունեությունը

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՀԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ բնակավայր:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար **համայնքի ռազմավարությունն է՝**

- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազվիաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում,
- տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրության կազմակերպում և աստիճանական զարգացում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում, ճանապարհային նշանների տեղադրում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն, մշակույթ և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում՝ համայնքային կենտրոնի ստեղծման և մասնակցության ձևերի զարգացման միջոցով,
- համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական սննդի, առևտրի և սպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով:

Համայնքի զարգացման 2017-2021թթ. հնգամյա ծրագրի **հիմնական նպատակներն են՝**

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորում,

- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- համայնքի նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության պայմանների ընդլայնում (շենքային և գույքային, աշխատակարգի, երեխաների թվի ու սննդի առումներով),
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ առանձնատների, խմելու և տնտեսական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի նորոգման և ընդլայնման, աղբահանության ծառայության կազմակերպման ճանապարհով,
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում՝ միջնակարգ դպրոցի շենքի նորոգման, ներքի հարդարման, համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում ամբողջ տարվա ընթացքում՝ համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (գյուղապետարան, բուժկետ) շենքերի ջեռուցումն ապահովելու միջոցով:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՄՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2017-2021թթ. նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատի, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով,
- համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, բարելավելով դպրոցական հանրակրթության որակը և ավելացնելով դպրոցում սովորողների թիվը,
- մարզկենտրոն Աշտարակի, տարածաշրջանային կենտրոն Ապարանի քաղաքի հետ մշտական հասարակական տրանսպորտային հաղորդակցության կազմակերպում և ապահովում՝ համագործակցության ներգրավելով մասնավոր տրանսպորտային կազմակերպությունների,
- առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում՝ պետական պատվերի շրջանակներում,
- աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:
- աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպում և մատուցում,
- այլ ծրագրեր և ծառայություններ:

2017-2021թթ. ընթացքում կշարունակվեն համայնքի և ՀՀ Արագածոտն մարզում գործունեություն ծավալող՝ միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների, այլ կազմակերպությունների և անհատների համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող ներդրումային, դրամաշնորհային, տեխնիկական աջակցության, բարեգործական ծրագրերը և միջոցառումները: Մասնավորապես, նախատեսվում է շարունակել համայնքի սերտ համագործակցությունը <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ալավերդու տարածաշրջանային գրասենյակի հետ՝ դպրոցական

կրթության, առողջապահության, երեխաների սոցիալական պաշտպանության, մշակույթի և սպորտի, տեղական ժողովրդավարության և մասնակցության, մարդու իրավունքների, համայնքային զարգացման և այլ ոլորտներում:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Պետք է նկատել այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները տարեց-տարի աճում են Վերլուծելով համայնքի 2013թ. փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր մուտքերի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 21.9%, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 78.1%: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվում է ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղղությամբ, այսինքն համայնքի ֆինանսական անկախության (ինքնուրույնության) աստիճանն անչափ ցածր է և համայնքը մեծ կախվածության մեջ է գտնվում ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2015-18թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջինը, նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների (հողի հարկ, գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար, համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ, այլ եկամուտներ) հավաքագրման աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները: Հաշվի առնելով այդ երկու հանգամանքները, համայնքի 2015-18թթ. բյուջեների ընդհանուր մուտքերը կանխատեսվել են՝ յուրաքանչյուր տարի միջին հաշվով աճ (տե՛ս աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Համայնքի 2013-2014թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2015-2018թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	հազար դրամ						
		2013թ. փաստ.	2014թ. նախատ.	2014թ. փաստ.	2015թ. նախատ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	15648,4	13292,8	13253,2	13843,8	15227,3	16749,7	18423,9
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵՎԱՍՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	15648,4	13292,8	13253,2	13843,8	15227,3	16749,7	18423,9
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	2632	2350	2526,3	24520	2450	2450	2450
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	1859,9	1600	1625,5	1550	1570	1570	1570
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	259,9	200	225,5	200	220	220	220
	Հողի հարկ	1600	1400	1400	1350	1350	1350	1350
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	720,1	700	858,8	900	900	900	900
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	720,1	700	858,8	900	900	900	900
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	52	50	42	0	0	0	0

	Տեղական տուրքեր	52	50	42	50	50	50	50
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	8298,6	9612,7	9612,7	10243,8	10800,0	10800,0	11000,0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	8298,6	9612,7	9612,7	10243,8	10800,0	10800,0	11000,0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	8298,6	9612,7	9612,7	10243,8	10800,0	10800,0	11000,0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ							
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	878,9	1330	1113,5	1150	1150	1150	1150
3.1	Տոկոսներ							
3.2	Շահաբաժիններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	878,9	1330	1113,5	1150	1150	1150	1150
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	350	350	350	350	350	350	350
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում							
3.5	Վարչական գանձումներ							

	Տեղական վճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ							
		Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ						
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից							
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ							
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից							
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.9	Այլ եկամուտներ*	528,9	980	763,5	800	800	800	800
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր							
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր							
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ	528,9	980	763,5	800	800	800	800

	եկամուսններ							
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	2430						
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր							
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր							
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր							
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր							
4.	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
	Հողի իրացումից մուտքեր	2430						
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵՐԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)							
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)							
1.	ՓՈՒՍԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն							
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր							
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր							
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում							
2.2	Փոխատվություններ							
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր							
	-փոխատվությունների տրամադրում							
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը							
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս							
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս							

2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում								
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը								
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՑՈՒՐՆԵՐ								
1.	ՓՈՒՍԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխատվություններ								
	-փոխատվությունների ստացում								
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում								

* Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

Անհրաժեշտ է նաև նկատել, որ համայնքի բյուջեն չունի մեծ ծավալի մուտքեր ո՛չ համայնքի ոչ ֆինանսական ակտիվների (հող, գույք) իրացումից և ո՛չ էլ փոխառու միջոցներից (փոխատվություն, վարկ): Սա նշանակում է, որ համայնքն իր ֆոնդային բյուջեում կարող է նախատեսել կապիտալ ծախսեր ու ծրագրեր միայն՝ համայնքի վարչական բյուջեի ծախսերը նախատեսելուց հետո ընդհանուր մուտքերի մնացորդ գումարը վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդի միջոցով փոխանցելով համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (7 միավոր) միայն աշխատավարձի տարեկան գումարը կազմում է 8,972 հազ. դրամ Բացի այդ, եթե հաշվի առնենք նաև համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերն՝ ըստ տնտեսագիտական դասակարգման բոլոր ուղղությունների, ապա կստացվի, որ համայնքի աշխատակազմի պահպանման ընդհանուր ծախսերը կարող են տատանվել մոտ 10,000.0 - 11,000.0 հազ. դրամ գումարի սահմաններում: Սա էլ նշանակում է, որ համայնքի 2015-18թթ. տարեկան բյուջեներից (տե՛ս աղյուսակ 2) հնարավորություն կլինի կատարելու մոտ 2.0 մլն դրամի ծախսեր կապիտալ աշխատանքներ կատարելու համար, եթե, իհարկե, պայմանականորեն ընդունենք, որ տվյալ տարվա վարչական բյուջեում, բացի համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերից, գործառական դասակարգման այլ ուղղություններով ընթացիկ ծախսեր չեն նախատեսվելու և չեն իրականացվելու: Իսկ եթե տվյալ տարվա վարչական բյուջեում նախատեսվեն և իրականացվեն այլ ընթացիկ ծախսեր ևս, ապա, բնականաբար, ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի և ծրագրերի համար նախատեսվող միջոցները կպակասեն համապատասխան չափով:

Այսպիսով, համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 3)՝ ընդգրկելու համայնքի 2015-18թթ. ՀԶԲԾ-ում:

Աղյուսակ 3. 2015-18թթ. ՀԶԲԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	8970,0 (տարեկան)
2.	Աղբահանության ծառայության մատուցման մեքենայի վարձակալություն	300.0 (տարեկան)
3.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	600.0
4.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	800.0
5.	Գյուղապետարանի շենքի զազաֆիկացում և ջեռուցում	800.0
6.	Համայնքային կենտրոնի կապիտալ վերանորոգում	800,0
7.	Համայնքային կենտրոնի խմելու ջրի անցկացում	100,0
8.	Համայնքի վոտոզման ջրի անցկացում	1000,0
9.	Գերեզմանոցի ցանկապատում	800,0
10.	Կոյուղու անցկացում	400,0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- հանրության աջակցությունը,
- ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- համայնքի կարողությունների հզորացում,
- բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները՝ որոշվել են վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Հ/	Ծրագրի	Ծրագրի	Գնահատման չափանիշներ (0-10 բալ)	Ծրագրի
----	--------	--------	---------------------------------	--------

հ	անվանումը	մոտավ. արժեքը (հազ. դրամ)	Հանրության աջակցությունը	Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա	Համայնքի կարողությունների հզորացում	Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում	Ընդամենը (բալ)	առաջնահերթությունը
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	8970.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	1
2.	Աղբահանության ծառայության մատուցման մեքենայի վարձակալություն	300.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	2
3.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	600.0	8	4	7	8	27	3
4.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	800.0	7	3	4	4	18	5
5.	Համայնքային կենտրոնի զագաֆիկացում և ջեռուցում	8000.0	5	2	7	5	19	6
6.	Համայնքային կենտրոնի կապիտալ վերանորոգում	800,0	5	3	6	4	18	4
7.	Խմելու ջրի անցկացում	100,0	3	2	3	4	12	3
8.	Համայնքի վոտոզման ջրի ներքի ցանցի անց,	600,0	5	6	7	8	26	7
9.	Գերեզմանոցի ցանկապատում	800,0	5	7	6	9	27	9
10.	Կոյուղու անցկացում	400,0	5	6	7	8	26	8

Համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծրագրերը նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել են և առաջիկայում ևս նույնությամբ իրականացվելու են, դրանք համարվում են համայնքի ամենաառաջնահերթ երկու ծրագրերը և ձևակերպվելու են համայնքի տարեկան բյուջեների շրջանակում համապատասխան ծախսային նախահաշիվներով, այդ պատճառով ՀԶՔԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

աշխատավարձի վճարման (համապատասխանաբար 30% և 70% համամասնությամբ) և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների (երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն, ուսանողների ուսման վարձերի վճարում, սոցիալապես խոցելի ընտանիքներին միանվագ ֆինանսական և այլ օգնություն և այլն) մատուցման համար: Այս ծրագիրը ևս համայնքի

առաջնահերթ ծրագրերից է, յուրաքանչյուր տարի կրկնվում է և ՀԶԲԾ-ում դրա առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Աղբահանության ծառայության մատուցման համար մասնավոր բեռնատար մեքենայի վարձակալության և արտակարգ իրավիճակների ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ծրագրերը համարվում են յուրաքանչյուր տարի կրկնվող, նույն կերպ իրականացվող, և ՀԶԲԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և համակարգչային սարքավորումների ձեռքբերման ծրագիրը համայնքի կարիքների համար անհրաժեշտ գույքի միանվագ գնման առաջնահերթ ծրագիր է, որի առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը նորից չկա:

Ստորև ներկայացվում են ՀԶԲԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած 5 ծրագրերի ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Ծրագիր 8

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային Ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում

(Ծրագրի անվանումը)

Կայք համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 6000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Նորը Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 6 կմ, որից մայրուղուց մինչև գյուղ 1 կմ-ոց ճանապարհը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում ասֆալտապատման աշխատանքներ: Մնացած 5 կմ-ոց մասը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք նույնպես կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման:

Համայնքում շահագործվում են 35 մարդատար և 6 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ, որոնք մշտապես երթևեկում են ներհամայնքային անբարեկարգ փողոցներով, ժամանակի ընթացքում շարքից դուրս են գալիս և դառնում շահագործման համար ոչ պիտանի: Անբարեկարգ փողոցները ստեղծում են լրացուցիչ դժվարություններ ու անհարմարություններ նաև հետիոտների համար:

Ծրագրի նպատակները

Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները բերել բարեկարգ վիճակի՝ վերացնելով փողոցների ջրափոսերը և դրանք դարձնելով անցանելի ու հարմարավետ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներհամայնքային փողոցների 1 կմ-ոց հատվածի հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսել 2015թ. ընթացքում:

2. Համայնքի 2015թ. բյուջեում նախատեսել 200.0 հազ. դրամ գումար՝ վերանորոգելու 1 կմ երկարությամբ ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները:
3. Մինչև 2015թ. հուլիսի 1-ը նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը և վարձակալել մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ՝ շինարարական աշխատանքներն իրականացնելու համար:
4. Մինչև 2015թ. նոյեմբերի 1-ը իրականացնել և ավարտել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքները:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2015թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Կնքել պայմանագրեր՝ վարձակալելու մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ												
3.	Ներհամայնքային փողոցների 1.2 կմ-ոց հատվածում իրականացնել հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքներ												
4.	Կազմել, քննարկել և ընդունել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2015թ. ընթացքում համայնքում կվերանորոգվեն և կբարեկարգվեն ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների 1 կմ երկարությամբ հատվածներ,
- այդ փողոցներում կվերանան ջրափոսերը, դրանք կդառնան անցանելի ու հարմարավետ ինչպես տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ հետիոտների երթևեկության համար՝ տարվա բոլոր եղանակներին:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցներում արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացման ծրագրի հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն բարեկարգումից հետո հնարավոր կլինի իրականացնելու դրանց արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացումը:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2015	2016	2017	2018	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	200,0	200,0	200,0		600.0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ	200,0	200,0	200,0		600.0
	- Վարչական բյուջե					
	- Ֆոնդային բյուջե	200,0	200,0	200,0		600.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Այլ պետությունների համայնքներից					

	- Միջազգային կազմակերպություններից					
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2015	2016	2017	2018	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	200,0	200,0	200,0		600,0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	200,0	200,0	200,0		600,0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	200,0	200,0	200,0		600,0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2015	2016	2017	2018	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	200,0	200,0	200,0		600,0
Ա.	ԸՆԹԱՅԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					

1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից				
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ				
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից				
	- Գործարան. և բանկային ծառայությունների ծախսեր				
	- Էներգետիկ ծառայություններ				
	- Կոմունալ ծառայություններ				
	- Կապի ծառայություններ				
	- Ապահովագրական ծախսեր				
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն				
	- Ներքին գործուղումներ				
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր				
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր				
	- Վարչական ծառայություններ				
	- Համակարգչային ծառայություններ				
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ				
	- Տեղեկատվական ծառայություններ				
	- Կառավարչական ծառայություններ				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ				
	- Ներկայացուցչական ծախսեր				
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ				
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ				
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ				
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ				
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր				
	- Տրանսպորտային նյութեր				
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր				
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր				
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր				
1.3	Տոկոսավճարներ				
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում				
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին				
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում				
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ				
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ				
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱՆՄԵՐ, այդ թվում`	200,0			200.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում				
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				

	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ				
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում	200,0			200.0
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ	200,0			200.0

Ծրագիր 2

Տնտեսական հարաբերություններ. Ջերմամատակարարում
(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքային կենտրոնի ջեռուցում և գազաֆիկացում
(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 800.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում **Նորը** Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում ներկայում գործող վարչական շենքը ջեռուցվում է էլեկտրո վառարաններով

2015թ. համայնքային կենտրոնին անհրաժեշտ կլինի լուծել շենքի ջեռուցման հարցը: Այդ հարցի լուծումն անմիջականորեն կապված կլինի գազամատակարարման ներհամայնքային համակարգի անցկացման ծրագրի իրագործման հետ: Համաձայն նախնական պայմանավորվածությունների, 2015-18թթ. ընթացքում նախատեսվում է՝ պետության, համայնքի և <Ռուսգազարդ - Հայաստան> ՓԲԸ եռակողմ համագործակցության շրջանակներում, գյուղապետարանում անցկացնել գազամատակարարման ներհամայնքային համակարգ Դրանից հետո նոր հնարավոր կլինի նախաձեռնել և իրականացնել համայնքային կենտրոնի ջեռուցման ներտնտեսային համակարգերի անցկացման ծրագիրը:

Ծրագրի նպատակները

Բարելավել համայնքային կենտրոնում բնակչությանը մատուցվող հանրային ծառայությունները ձմռան ամիսներին՝ այդ ենթակառուցվածքներում անցկացնելով ջեռուցման ներտնտեսային համակարգեր:

Ծրագրի խնդիրները

- Պատվիրել և նախապատրաստել համայնքային կենտրոնի ջեռուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:
- Գնել ջեռուցման լուկա կաթսաներ (BAXI տիպի), խողովակներ և այլ անհրաժեշտ սարքավորումներ:
- Համայնքային կենտրոնում իրականացնել ջեռուցման համակարգերի մոնտաժման և տեղադրման աշխատանքները:
- Փորձարկել ջեռուցման համակարգերի աշխատանքը և հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Z/ h	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2015թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Պատվիրել և նախապատրաստել համայնքային կենտրոնի ջեռուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												

6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	400,0	400,0			800.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	400,0	400,0			800.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2015	2016	2017	2018	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	400,0	400,0			800.0
Ա.	ԸՆԹԱՅԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից <i>- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ</i>					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից <i>- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր</i> <i>- Էներգետիկ ծառայություններ</i> <i>- Կոմունալ ծառայություններ</i> <i>- Կապի ծառայություններ</i> <i>- Սպահովագրական ծախսեր</i> <i>- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն</i> <i>- Ներքին գործուղումներ</i> <i>- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր</i> <i>- Այլ տրանսպորտային ծախսեր</i> <i>- Վարչական ծառայություններ</i> <i>- Համակարգչային ծառայություններ</i> <i>- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ</i> <i>- Տեղեկատվական ծառայություններ</i> <i>- Կառավարչական ծառայություններ</i> <i>- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ</i> <i>- Ներկայացուցչական ծախսեր</i> <i>- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ</i> <i>- Մասնագիտական այլ ծառայություններ</i> <i>- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում</i> <i>- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում</i> <i>- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ</i>					

	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ				
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր				
	- Տրանսպորտային նյութեր				
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր				
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր				
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր				
1.3	Տոկոսավճարներ				
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում				
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին				
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում				
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ				
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ				
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱՆՍԵՐ, այդ թվում`	400,0	400,0		800.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում	400,0	400,0		800.0
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից	400,0	400,0		800.0
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ	400,0	400,0		800.0
	Այլ հիմնական միջոցներ				
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Զարտադրված ակտիվներ, այդ թվում				
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ				

Ծրագիր 3

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն
(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի
անցկացում

(Ծրագրի անվանումը)

Կայքի համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 400.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Նորը Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցները և ճանապարհները հագեցած չեն արտաքին լուսավորության համակարգով, որը վտանգավորություն, անհարմարություններ ու դժվարություններ է առաջացնում հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների համար: 2015թ. ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական փողոցի վերանորոգումից և բարեկարգումից հետո անհրաժեշտ է ներհամայնքային կենտրոնական փողոցը վերազինել արտաքին լուսավորության համակարգով:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցով երթևեկության անվտանգության մակարդակը՝ դարձնելով այդ փողոցը լուսավոր, գեղեցիկ ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների, զբոսաշրջիկների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Ծրագրի խնդիրները

1. Մինչև 2015թ. մայիսի 1-ը պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային 6-րդ փողոցում միակողմանի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը՝ նախատեսելով 15 մետաղյա հենասյուներ՝ 4.5 մ բարձրությամբ, 70 մմ տրամագծով, իրարից 50 մ հեռավորությամբ, յուրաքանչյուր հենասյան վրա՝ 1 լուսային սարքավորում, և էլեկտրահաղորդալարեր՝ 10 մմ հաստությամբ, 0,5 կմ երկարությամբ:
2. Համագործակցել և կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Հյուսիսային> մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ:
3. Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի ,լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը:
4. Իրականացնել ներհամայնքային 6-րդ փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և մինչև 2015թ. հոկտեմբերի 1-ն այն հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2015թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Հյուսիսային> մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ												

3.	Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյուները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը											
4.	Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և այն հանձնել շահագործման											

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2017թ. ընթացքում ներհամայնքային 6-7-8րդ փողոցում կանցկացվի արտաքին լուսավորության համակարգ՝ 1,5 կմ երկարությամբ,
- այդ փողոցը կդառնա լուսավոր, անվտանգ ու գեղեցիկ ինչպես համայնքի բնակիչների ու տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ համայնքում հյուրընկալված զբոսաշրջիկների համար,
- ձեռք կբերվի համապատասխան փորձ, որի հիման վրա հետագա տարիներին կնախատեսվեն և կիրականացվեն ներհամայնքային մնացած փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացման աշխատանքները:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագրերի իրականացման հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն պատշաճ մակարդակով բարեկարգումից հետո իմաստ կունենա դրանց արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացումը, հակառակ դեպքում ներհամայնքային փողոցները չեն ստանա ամբողջական գեղեցիկ ու զրավիչ տեսք:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	400,0	200,0	200,0		1600,0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ	400,0	200,0	200,0		800,0
	- Վարչական բյուջե					
	- Ֆոնդային բյուջե	400,0	200,0	200,0		800,0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից					
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2015	2016	2017	2018	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	400,0	200,0	200,0		800.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	400,0	200,0	200,0		800.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	400,0	200,0	200,0		800.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2015	2016	2017	2018	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	400,0	200,0	200,0		8900.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից					
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից					
	- Գործարն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր					
	- Էներգետիկ ծառայություններ					
	- Կոմունալ ծառայություններ					
	- Կապի ծառայություններ					
	- Ապահովագրական ծախսեր					
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն					
	- Ներքին գործուղումներ					
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր					
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր					

	- Վարչական ծառայություններ				
	- Համակարգչային ծառայություններ				
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ				
	- Տեղեկատվական ծառայություններ				
	- Կառավարչական ծառայություններ				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ				
	- Ներկայացուցչական ծախսեր				
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ				
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ				
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ				
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ				
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր				
	- Տրանսպորտային նյութեր				
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր				
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր				
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր				
1.3	Տոկոսավճարներ				
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում				
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին				
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում				
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ				
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ				
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`				
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում				
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ				
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Զարտադրված ակտիվներ, այդ թվում				
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ				

Ամփոփելով ՀԶԾ-ում ներառված համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ոլորտային ծրագրերը, դրանց ամփոփագիրը բերված է **աղյուսակ 5**-ում, որտեղ թվարկված են 2017-21թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները, կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրները՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների:

Նշենք նաև, որ համայնքի առաջնահերթ համարվող առաջին 5 ծրագրերը 4 տարիների ընթացքում կրկնվող են, մշտապես իրականացվող, այդ պատճառով դրանց արժեքները հաշվարկվել են տարեկան մոտ 5% գնաճի կանխատեսմամբ և հաշվի առնմամբ, իսկ մնացած ծրագրերը մեկ կամ մի քանի տարիների ընթացքում միանվագ իրականացվող ոլորտային ծրագրեր են, այդ պատճառով ակնկալվող գնաճը ներառվել է այդ ծրագրերի հաշվարկված արժեքների բացարձակ գումարների մեջ:

Աղյուսակ 5. Համայնքի 2015-18թթ. ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Չափի միավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը (հազ. դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների				Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները		
					2015	2016	2017	2018	Համայնքի բյուջե	Դոնոր կազմ.-եր	Պետբյուջե, այլ
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	աշխատող	7	35051,2	8972,8	8972,8	8972,8	8972,8	35051,2		
2.	Համայնքի կենտրոնի կապիտալ վերանորոգում	շենք	1	1000,0	400,0	200,0	200,0	200,0	1000,0		
3.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	կմ	2	800,0	200,0	200,0	200,0	200,0	800,0		
4.	Համայնքային կենտրոնի գազաֆիկացում	մ	20	800,0	400,0	200,0	200,0		800,0		
5.	Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	կմ	0,5	1200,0	400,0	300,0	300,0	400,0	1200,0		
6	Գերեզմանոցի ցանկապատում	կմ	1,5	800,0		400,0	400,0		800,0		
7	Կոյոդու անցկացում	կմ	0,3	400,0		400,0			400,0		
8	Համայնքային կենտրոնի խմելու ջրի անցկացում	մ	30	100,0	100,0				100,0		
9	ընդամենը			40151,2	10472,8	10672,8	10272,8	9772,8	40151,2		

Աղյուսակ 5-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2015-18թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 40151,2հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, համայնքի 2015-18թթ. տարեկան բյուջեների միջոցները: Համեմատելով աղյուսակ 5-ում բերված՝ համայնքի տարեկան բյուջեներից պահանջվող միջոցների ծավալները աղյուսակ 2-ում կատարված՝ համայնքի տարեկան բյուջեների մուտքերի կանխատեսումների հետ, տեսնում ենք, որ դրանք գրեթե ամբողջությամբ համապատասխանում են միմյանց, հետևաբար համայնքի 2015-18թթ. ՀԶԲԾ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը համարվում են իրատեսական և ֆինանսապես ապահովված:

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ

Քանի որ համայնքը չունի իր տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն), իսկ այդ փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն, համաձայն <Քաղաքաշինության մասին> ՀՀ օրենքի, համայնքն է, քառամյա ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինստիտուտների հետ՝ կազմելու համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների նախահաշիվը: Համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման նախահաշիվային արժեքը հաշվարկելուց հետո միջոցներ կձեռնարկվեն՝ հայթայթելու պահանջվող գումարը ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից (պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ, մասնավոր ներդրողներ), քանի որ համայնքի բյուջետային միջոցների ներկայիս սուղ վիճակն առայժմ թույլ չի տալիս կատարել նմանատիպ ծախսերը համայնքի բյուջեից:

Համայնքի համար անչափ կարևոր այս հարցի լուծման այլընտրանքային տարբերակ է դիտարկվում մոտ ապագայում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումների շրջանակներում խոշորացվող համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծումը, քննարկումը, հաստատումը և կիրառումը՝ խոշորացվող համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2015-18թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համագործակցել Ապարանի անտառտնտեսության հետ՝ համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունը, մասնավորապես՝ անտառում ձմեռնամուտի սանիտարական հատումները, սահմանված նորմերին համապատասխան պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար,
- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն՝ լուծելու ընդհանուր աղբավայրի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման հարցերը,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքին տնտեսական ջրի մատակարարման ջրային ավազանում՝ արգելելու անասունների մուտքն ավազան, կանխարգելելու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումը և վնասումը, ինչպես նաև սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման և տարածման վտանգը համայնքում,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքում գործող քարի վերամշակման արտադրամասերի, քարհանք շահագործողների գործունեության նկատմամբ՝ ուղղված բնության և շրջակա միջավայրի պահպանմանը,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել 2-3 շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկեցման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ, համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի համայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների

հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում՝ համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ 2015-18թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- ըստ ամենայնի աջակցել համայնքում գործող արտադրական ձեռնարկությանը՝ աստիճանաբար ընդլայնելու արտադրության ծավալները և ավելացնելու աշխատատեղերի քանակը,
- համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնաբուծական և մեղվաբուծական մթերքների (մասնավորապես՝ կաթի, մսի, ձվի, մեղրի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,
- համայնքում կազմակերպել և աստիճանական զարգացնել տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրությունը և իրացումը,
- համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- աստիճանաբար նորոգել և բարեկարգել ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները, անցկացնել արտաքին լուսավորության համակարգեր, տեղադրել ճանապարհային նշաններ՝ նպաստելու համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանը և բիզնեսի զարգացմանը,
- համայնքային կենտրոնում տարեկան 2 անգամ կազմակերպել համայնքի գործարարների հանդիպումներ, կլոր-սեղան քննարկումներ, ցուցահանդես-վաճառքներ, փորձի փոխանակման և այլ միջոցառումներ:

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկերի կառավարմանն ուղղված՝ 2015-18թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի բնակչության իմացության, հիմնությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքահեն միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ,

վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,

- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված՝ 2015-18թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները՝

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանատների գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,
- համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարածքների խնամքի և պահպանության կազմակերպում:

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀԶԲԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀԶԲԾ-ում 2015-18թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀԶԲԾ-ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2015-18թթ. ՀԶԲԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա չորս տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական եկամուտների) փաստացի կատարման մակարդակից և դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶԲԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶԲԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԶԲԾ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀԶԲԾ-ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀԶԲԾ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶԲԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին:

ՀԶՔԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՔԾ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և քառամյա ժամկետի ավարտին ՀԶՔԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ քառամյա գնահատում՝ ՀԶՔԾ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀԶՔԾ-ի տարեկան կամ քառամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀԶՔԾ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ չորս տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀԶՔԾ-ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 10-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

Հիմնվելով ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, համայնքի ղեկավարը ՀԶՔԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ
ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ¹

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2013թ. փաստ.	2014թ. փաստ.	2015թ. կանխ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	809,20	809,20	809,20	809,20	809,20	809,20
2.	Բնակչության թիվը, այդ թվում	մարդ	696	630	630	620	620	620
	կանայք	մարդ	373	307	307	310	310	310
	տղամարդիկ	մարդ	323	323	323	310	310	310
3.	Բնակելի առանձնատների թիվը	տուն	163	163	163	163	164	165
	ընդհանուր մակերեսը	հազ.քմ	163	163	163	163	164	165
4.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	5	5	5	7	7	8
	այդ թվում՝ բնակչությունից	տոննա	5	5	5	6	6	7
5.	Սանիտարական մաքրման և աղբահանության մեքենայական պարկի մեքենա-մեխանիզմների քանակը	միավոր	0	0	0	1	1	1
6.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	0	0	0	1	1.5	2
7.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	0	0	0	0	0	0
8.	Ոռոգելի հողերի մակերեսը	հա	36	36	36	40	45	50
9.	Խմելու ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի երկարությունը	կմ	3	3	3	3	3	3
16.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	5	5	5	5	5	5
17.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	30	30	30	30	30	30
18.	Խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	460	358	360	380	400	400
	կովերի	գլուխ	360	227	227	240	300	300
19.	Մանր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	295	184	170	160	150	150
	ոչխարների	գլուխ	215	159	130	120	110	110
	այծերի	գլուխ	0	0	0	0	0	0
20.	Առևտրի և ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝	հատ	1	1	1	1	1	1
	առևտրի օբյեկտներ	հատ	1	1	1	1	1	1
	բենզինի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0

¹ Այս աղյուսակում բերված՝ համայնքի ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշների ընտրությունը պայմանավորված է համայնքի փոքր չափերով և առանձնահատկությունները բնորոշող չափանիշներով:

	գազի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0
21.	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի մակերեսը	հա	331,3	331,3	331,3	331,3	331,3	331,3
22.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի մակերեսը	հա	64,7	64,7	64,7	64,7	64,7	64,7
23.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի օգտագործման մակարդակը	%	95	90	95	97	99	100
24.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	5	5	5	12	12	12
25.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	աշակերտների թիվը	մարդ	48	45	45	45	50	60
	աշխատողների թիվը	մարդ	17	17	17	17	18	18
	մանկավարժների թիվը	մարդ	12	12	12	12	12	12
	դասարանների թիվը	դաս.	12	12	12	12	12	12
26.	Մշակութային հիմնարկների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
	երեխաների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0
	խմբերի թիվը	խումբ	0	0	0	0	0	0
27.	Առողջապահական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	630	630	630	630	630	630
	աշխատողների թիվը	մարդ	1	1	1	1	1	1
28.	Սոցիալապես խոցելի ընտանիքների թիվը	ընտ.	23	23	23	23	23	23
29.	Կենսաթոշակառուների թիվը	մարդ	58	58	60	65	65	70
30.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	20	20	20	20	20	20
31.	Ծնողազուրկ երեխաների թիվը	մարդ	3	3	3	2	2	3
32.	Աշխատունակների թիվը	մարդ	400	400	395	392	395	400
33.	Զբաղվածների թիվը	մարդ	68	68	68	70	73	80
34.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	167	167	167	167	160	160
35.	Ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքներ թիվը	ընտ.	24	24	24	24	24	24
36.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	24	24	24	24	24	24
37.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ. դրամ	22,4	21,0	21,9	21,9	21,9	21,9
38.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	22,4	21,0	21,9	21,9	21,9	21,9
39.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	16	19	17	17	17	17
40.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	15	18	9	9	9	9
41.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	100	100	100	100	100	100
42.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների							

	փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%						
43.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%						
44.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%						
45.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	46	61	65	65	65	65